Tampereen kaupunginvaltuuston 16.11.2026 kokouksen jätetyt valtuustoaloitteet

Valtuustoaloite kotihoidontuen kuntalisäkokeilun valmistelemiseksi Tampereella - Kristillisdemokraattien valtuustoryhmä
TRE:5892/12.00.01/2026

Valtuustoaloite tietotekniikan ohjelmistolisenssien säästöistä ja digisuvereniteetistä – Jocka Träskbäck ym.
TRE:5893/07.00.01/2026

VALTUUSTOALOITE KOTIHOIDONTUEN KUNTALISÄKOKEILUN VALMISTELEMISESTA TAMPEREELLA

Lapsen ensimmäiset vuodet ovat perheelle ainutlaatuista aikaa. Tamperelaisilla perheillä tulee olla taloudellisesti realistinen mahdollisuus valita lapselleen ja elämäntilanteeseensa sopiva hoitomuoto. Laadukkaan varhaiskasvatuksen rinnalla myös pienten lasten kotihoidon on oltava todellinen vaihtoehto. Monelle perheelle lakisääteinen kotihoidon tuki ei nykyisellään riitä tekemään tätä valintaa mahdolliseksi.

Tampereella on aiemmin maksettu kotihoidon tuen kuntalisää eli Tampere-lisää. Tällä hetkellä kaupunki ei maksa yleistä kotihoidon tuen kuntalisää. Määräaikaisella kokeilulla voitaisiin selvittää, kuinka monelle perheelle kuntalisä mahdollistaisi kotihoidon tai sen jatkamisen pidempään. Kuntalisä tunnustaisi samalla kotona tehtävän hoiva- ja kasvatustyön arvon.

Jos osa perheistä valitsisi kotihoidon, varhaiskasvatuspaikkoja voisi vapautua niitä tarvitseville. Vaikutukset kaupungin menoihin riippuisivat siitä, missä ja milloin kysyntä muuttuisi ja voitaisiinko henkilöstön ja tilojen käyttöä mukauttaa muutokseen. Nämä vaikutukset on arvioitava Tampereen omilla tiedoilla.

Lempäälässä kotihoidon tuen kuntalisää pilotoitiin vuosina 2023–2025. Osallistujaperheet kertoivat tuen helpottaneen kotihoitoa ja lisänneen perheen yhteistä aikaa. Ensimmäinen pilottivuosi ei tuonut henkilöstösäästöjä varhaiskasvatuksessa. Lempäälän kokemukset auttavat arvioimaan Tampereen kokeilun ehtoja, maksatusta ja perheille annettavaa ohjeistusta.

Kokeilun ehdoissa tulee ottaa huomioon perheiden yhdenvertaisuus, erilaiset perhetilanteet ja lasten yksilölliset tarpeet. Ehdot on suunniteltava niin, että yhden lapsen kotihoito voidaan sovittaa yhteen sisaruksen tarpeita vastaavan varhaiskasvatuksen tai esiopetuksen kanssa. Valmistelussa on selvitettävä myös avoimen ja osa-aikaisen varhaiskasvatuksen hyödyntäminen.

Kokeilun valmistelussa tulee selvittää seuraavat asiat.

- Kuntalisän määrä ja myöntämisperusteet sekä kokeilun kohderyhmä, kesto ja osallistujamäärä.
- Kuinka monelle perheelle kuntalisä tekisi kotihoidosta mahdollisen tai mahdollistaisi sen jatkamisen pidempään.
- Vaikutukset lasten hyvinvointiin, perheiden arkeen ja toimeentuloon.
- Vaikutukset varhaiskasvatuksen kysyntään, henkilöstötarpeeseen ja kustannuksiin.
- Kokeilun arvioitu nettokustannus kaupungille. Arviossa eritellään kuntalisän ja hallinnon menot, mahdollinen muutos lakisääteisen kotihoidon tuen menoissa sekä varhaiskasvatusmenot, joiden arvioidaan jäävän syntymättä.
- Kokeilun seuranta, arviointi ja perheiltä kerättävä palaute.

Tampereen kristillisdemokraattien valtuustoryhmä esittää, että Tampereen kaupunki valmistelee päätöksentekoa varten esityksen määräaikaisesta kotihoidon tuen kuntalisäkokeilusta. Valmisteluun tulee sisällyttää lapsi- ja perhevaikutusten arviointi, arvio kaupungin nettokustannuksista sekä vertailu Lempäälässä ja muissa kunnissa toteutettuihin kuntalisämalleihin.

Tampereella 16.11.2026

Kristillisdemokraattien valtuustoryhmä

Sari Tanus, kaupunginvaltuutettu, valtuustoryhmän puheenjohtaja

Sirpa Pursiainen-Hautala, kaupunginvaltuutettu

Lasse Heikkilä, 1. varavaltuutettu

Mari Ahola, 2. varavaltuutettu

Valtuustoryhmän puolesta

Sari Tanus

Sari Tanus

Valtuustoryhmän puheenjohtaja

Valtuustoaloite tietotekniikan ohjelmistolisenssien säästöistä ja digisuvereniteetistä

Tampereen kaupungin taloustilanne edellyttää säästöjen hakemista myös tietotekniikan ohjelmistolisensseistä, jotka muodostavat kaupungille kasvavan menoerän. Kaupungin tulee lisäksi pyrkiä tilanteeseen, jossa tietotekniikan palvelut eivät ole enää riippuvaisia mistään Euroopan unionin ulkopuolisesta toimijasta.

Esitettyjen tavoitteiden saavuttamiseksi kaupungin tulee huomioida tietojärjestelmiensä koko elinkaaren kustannukset ja niiden toimintavarmuus. Tampere on jo mukana lisenssienhallinnan valtakunnallisessa Lyhty-yhteistyössä, mutta omien säästömahdollisuuksien kokonaisarviointi on silti tarpeen. Kaupunkikonsernin Microsoft-käyttöoikeuksien ja tukipalvelujen laskennallinen kustannus on noin 3,5 miljoonaa euroa vuodessa (TRE:4905/02.07.01/2023). Tässä aloitteessa esitetyt tavoitteet eivät ole vastakkaisia kaupungin digitaalisten palvelujen kehittämisen kanssa, vaan ennemminkin ne laajentavat mahdollisuuksia palvelujen kehittämiseksi.

Helsingissä on asetettu tavoitteeksi vähentää digitaalista riippuvuutta ja selvittää vaihtoehtoja hyödyntämällä avoimen lähdekoodin toimittajasta riippumattomia ohjelmistoja sekä pilotoida eurooppalaisia tallennus- ja ohjelmistoratkaisuja. Esimerkiksi Ranskan valtionhallinnossa on jo tehty päätös korvata osa Microsoftin järjestelmistä eurooppalaisilla järjestelmillä. Saksassa Schleswig-Holsteinin osavaltiossa on päätetty korvata osa Microsoftin järjestelmistä avoimen lähdekoodin järjestelmillä. Toimialalla on yleistymässä suuntaus, jonka tavoitteena on vähentää riippuvuutta yhdestä toimittajasta ja lisätä digitaalista suvereniteettia.

Me allekirjoittaneet esitämme, että Tampereen kaupunki:

1. Selvittää kaupungin ja soveltuvin osin myös kaupunkikonsernin vuosittaiset tietotekniikka-, ohjelmistolisenssi- ja pilvipalvelukustannukset sekä kustannusten kehityksen viimeisten kolmen vuoden aikana.

2. Kartoittaa käyttämättömät ja päällekkäiset ohjelmistolisenssit, tarpeettomat palvelut sekä mahdollisuudet kustannusten vähentämiseen kilpailuttamalla ja hyödyntämällä vaihtoehtoisia tai avoimen lähdekoodin ohjelmistoja.

3. Laatii näiden selvityksen perusteella kustannusten hillintäohjelman, jossa asetetaan myös euromääräiset säästötavoitteet ja aikataulu niiden saavuttamiselle.

Tampereella 16.11.2026

Jocka Träskbäck (kok.)

Valtuustoaloitteen allekirjoittaneet:

Elina Järvenpää

Mats Vatila

(Tommi Evilä)

MATTI HELIMO

Artto Vuori

Petri Rajala (kok)

R. HOLMQVIST

Antti Ivanoff (kok)

Riina-Eveliina Eskelinen

KARI-MATTI HILTUNEN (kok)

Juho Hirvelä

Sari Tanus

Jouni Ovaska

Vilhartti Hanhilahti

VEERA TÖRMIKOSKI

Laura Vänskä

Mirja Salmijärvi

ANNA MOILANEN

ORAS TYNKKYNEN

Johanna Kirjavainen

Lauri Nemmperä

MIISA KARJALAINEN

Perttu Jussila

Julia Sangervo

Vilma Järvisalo

Johanna Loukerkoppi

Jukka Gustafsson

Dia Bauman

KIRSI KAIVONEN

Nina Lindberg

Kalle Kallio

MILKA HANHELA

MITJA TAPIO

Lauri Lindén

Lauri Lindén

Jouni Siren

Hanna-Maria Gram

ATTE VIROLAINEN (SD)

PILLI KLITU (SD)

Antti Asp

Mira Hinoren

Oliver Priimägi

Aino Halinen

AINO HALINEN

Laura Kolkan